

23.8.2021

**Toimitusjohtaja Markku Jalonen,
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT**

VM:n kuulemistilaisuus: Nopeavaikutteisia toimia osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT pitää välttämättömänä, että hallitus päättää kattavasta kansallisesta toimenpideohjelmasta hyvinvointipalveluiden työvoimatarpeiden turvaamiseksi.

TEMin mukaan osaajapulasta johtuen vuonna 2020 jäi syntymättä 58 000 (sisältäen vakituiset, määräaikaiset, osa-aikaiset yms.) työpaikkaa. Ylivoimaisesti suurin osa työpaikoista jäi syntymättä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialoille, jossa avoimena oleviin tehtäviin jäi löytymättä yhteensä 32 000 työntekijää. TEMin mukaan koronakriisi on kasvattanut täyttämättä jääneiden työpaikkojen määrää. Sosiaali- ja terveystalouden työvoimapula ja kohtaantongelmat jatkuvat ilman toimenpiteitä samankaltaisena myös tulevaisuudessa, kun työvoiman tarve lisääntyy entisestään.

Suomen väestön ikärakenteen kehitys kärjistää osaajapulaa. Pelkästään sote-aloille tarvitaan eläköitymisestä ja hoidontarpeen kasvusta johtuen THL:n arvion mukaan noin 200 000 uutta työntekijää vuoteen 2035 mennessä.

Hallitusohjelmassa työperäisen maahanmuuton kohteeksi on asetettu työvoimapulasta kärsivät alat. Sosiaali- ja terveydenhuolto on työvoimapula-alojen kärjessä.

Hallitusohjelman mukaiset päätökset hoivamitoituksesta, kotihoidon lakiuudistuksesta, hoitotakuusta ja muista uusista henkilömitoituksista lisäävät entisestään työvoiman tarvetta merkittävästi. Hallitusohjelman mukaisia lainsäädäntöuudistuksia ei kyetä käytännössä toteuttamaan ilman lisähenkilöstöä.

Kansalaisten lakisääteisten hyvinvointipalvelujen ja henkilöstön työhyvinvoinnin turvaamiseksi ammattitaitoista henkilöstöä on oltava riittävästi.

Euroopan komissio on maakohtaisessa suosituksessaan vuosille 2020-2021 esittänyt, että Suomi puuttuu henkilöstöpulaan ja parantaa sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuutta.

23.8.2021

23.8.2021

Esitämme seuraavia ratkaisuja sote- ja opetusalojen työvoimatarpeiden turvaamiseksi:

- Koulutuspaikkojen lukumääriä lisätään ja ne kohdennetaan niihin ammatteihin ja toimialoihin, joissa ovat suurimmat osaajakapeikot.
- Työstä työhön siirtymisen edistämiseksi täydennys- ja muuntokoulutusmahdollisuuksia kehitetään ja parannetaan.
- Kelpoisuusehtoja ja henkilöstömitoituksia uudelleenarvioidaan ja joustavoitetaan.
- Työperäistä maahanmuuttoa lisätään erityisesti työvoimapulasta kärsiville toimialoille.
- Ulkomailta suoritettujen tutkintojen täydentämiseen tarvittava kieli- ja täydennyskoulutus sekä ammattipätevyyden hankkimisen lupaprosessi sujuvoitetaan ja vakiinnutetaan.
- Työvoiman saatavuusharkinnasta luovutaan sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilöstön osalta koko maassa.
- Sote-aloille käynnistetään mittava kansainvälisen rekrytoinnin ohjelma sisältäen muun muassa maidenvälisiin sopimuksiin perustuvan koulutuksen Suomen tarpeisiin, kohdennetut koulutetun työvoiman rekrytoinnit muunto-, täydennys- ja kielikoulutuksineen sekä kotoutumisen edistämisen.
- Työllisyyttä edistetään hoiva-avustajien koulutusta lisäämällä ja hoiva-avustajasta lähihoitajaksi -oppisopimuskoulutukseen luodaan uusi palkkatukityyppinen koulutustuki työnantajille.
- Eläkkeelle jo siirtyneiden osallistumista työmarkkinoille kannustetaan verotuksellisin keinoin siten, että eläkkeellä tehtävä työ ei nosta jo ansaitun eläkkeen verotusta vaan luodaan malli, jossa eläketuloa ja ansiotuloa verotetaan erikseen.
- Työkykyä ja työhyvinvointia ylläpitävä ja edistävä toimenpideohjelma käynnistetään yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa.
- Digitalisaation ja teknologian kehittämistä ja käyttöönottoa edistetään sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdennetulla rahoituksella.

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT hyvinvointialojen suurimpana työnantajaorganisaationa on valmis ratkaisujen hakemiseen ja yhteistyöhön toimenpideohjelman suunnittelussa ja toteutuksessa.